

- tre glasperler, hvoraf en var af glasmosaik. Senere undersøgte jeg stedet og fandt resterne af vævskeen, dertil nok en vævske, endel tænder af en linhekle, et haandsnellehjul, stort kogekar af brændt ler, stegepande, et kantbeslag til en træbøtte, en hel del brudstykker af jernbaand til et trækar, stykke af en jernhasp, stykker af en nøgel, en kniv, en stor ring af jern, brudstykke af et haandsnellehjul af horn, brudstykker af en skaalformet brystnaal med dobbelt plade og lidt sølvblik. (S. M. 2326).
4. Bundlaget af en rundhaug, der er ca. 11,5 m i tvermaal. For ca. 5 aar tilbage blev der gravet i haugen, hvorved man fandt endel brudstykker af en urne. Disse blev bortkastet.
  5. Bundlaget af en rundhaug, der er ca. 8,5 m i tvermaal. I sommeren 1900 undersøgte jeg stedet, hvorved jeg fandt et yngre jernalders gravfund, der var adskillig forstyrret og ødelagt ved tidligere udgravninger. Fundet er beskrevet i museets aarshefte for 1900. (S. M. 2327).
  6. Paa dette sted blev fundet et stenalders fund, bestaaende af 2 økser eller hammere, to mejsler, en hel kniv af en flintflekke samt brudstykker af to lignende knive. (S. M. 2277). Gjenstandene blev fundet to fod under overfladen mellem to store stene, der stod ca. $\frac{3}{4}$ m fra hinanden.
  7. Her har været nogle smaa hauger, der er blevet udjævnede for flere aar tilbage. Der blev fundet urnestykker, perler af en liden nøds størrelse samt haandsnellehjul. Alt blev bortkastet.
  8. Tre udjævnede smaa rundhauger. Der blev fundet kul paa bunden. I en fandtes 7 smaa kvasstene.

Ø l b ø r.

1. Græsklædt rundhaug, der nu benyttes til poteteskjælder. Den har været 11,5 m i tvermaal.
2. Rundhaug, 6 m i tvermaal og ca. 0,8 m høi, dannet af stor sten. Den ligger paa myrlændt grund. Jeg har undersøgt den i sommer, men fandt ikke noget, der kunde give oplysning om, hvorvidt det var en gravhaug eller ei.
3. Lignende rundhaug som foregaaende og ligger ogsaa paa myrlændt grund. Den er 8,5 m i tvermaal og 1 m høi.

Der er tidligere gravet i haugen, i hvis midte flere heller sees ligge oprevet.

4. En samling af smaa lyngklædte rundhauger, der muligens er rydningshauger. Længst øst i samlingen ligger to hustomter, hvoraf den ene er 13,5 m lang og 6 m bred. I nærheden af denne ligger en mindre mere kvadratisk tomt. Ca. 25 skridt nordenfor ligger en firkantet høstaktomt.
5. Lyngklædt rundhaug, der er opgravet i midten. Den er 8,5 m i tvermaal og ca. 1 m høi. Jeg har undersøgt haugen i sommer, men fandt ingen oldsager, kun rester efter et ødelagt gravkammer.
6. Lignende rundhaug, der ligeledes er oprodet i midten.
7. Liden lyngklædt rundhaug, der er ca. 6,5 m i tvermaal. Midt i denne haug har staaet en stor bautasten, der har været mellem 3,5 og 4 m lang og 1 m bred paa midten. Denne blev for nogle aar siden nedtaget og sprængt i to dele efter længden. De er nu rejst ved det østligste af hjemmehusene og benyttes til bærere af yingerne til en tærskemaskin. Jeg undersøgte haugen og fandt et par smaa urnestykker, men hverken kul eller brændte ben. (S.M. 2477).
8. Stor lyngklædt rundhaug, der nu er 16 m i tvermaal og ca. 1,5 m høi. Der har tidligere været gravet i haugen flere gange. Ifjor høst fandt en gut paa gaarden en spydspids af jern; denne blev bortkastet. I sommer undersøgte jeg haugen. I dens midte fandt jeg paa bunden en yngre jernalders mandlig begravelse, bestaaende af en øks, tre pilspidser, en skjoldbule, tre bæltespænder af jern, en kniv, syl, beslaghempe og jernbeslag, 8 spillebrikker eller knapper af hvalben, en klædesklemmelignende redskab af hvalben af ubekjendt brug. (S. M. 2475). Til dette fund har ogsaa den tidligere fundne spydspids hørt. Desuden fandt jeg en masse klinknagler af forskjellig størrelse samt kul og brændte ben. Efter mængden af klinknagler at dømme er ogsaa mandens baad blevet brændt paa ligbaalet. Hele fundet var nedlagt i et baadlignende gravkammer, der er 3,5 m langt

og 1,78 m bred (fig. 3), dannet af sideheller, staaende paa kant og noget udadheldende. I hver stevn stod rejst to smalere og høiere stenheller.

T. H.

Fig. 3.

9. Muligens en rydningshaug. En stor sten ligger i midten omgivet af muld og sten.
10. Lyngklædt langhaug, der er ca. 23,5 m lang og 5 m bred. Paa flere steder er der tidligere gravet.
11. Tre lange lave lyngklædte volde, bestaaende af sten og muld (fig. 4). De ligger parallel med hinanden i en af-

stand af ca. 6 m. I den sydlige ende er de alle tre forbundne med en tværvold. De to vestlige er ca. 38 m lange og forbundne med hinanden i den nordlige ende. Den østlige vold er kun 9 m lang. Fra dens nordre endepunkt sees svage spor af en vold eller garfar 15 m lang, skraanende ind mod den lange firkant. Fra denne linjes endepunkt gaar i nordlig retning et 48 m langt garfar, der ender i en firkantet indhegning, 9 m lang og 6,5 m bred. En stor sten ligger inde i indhegningen.

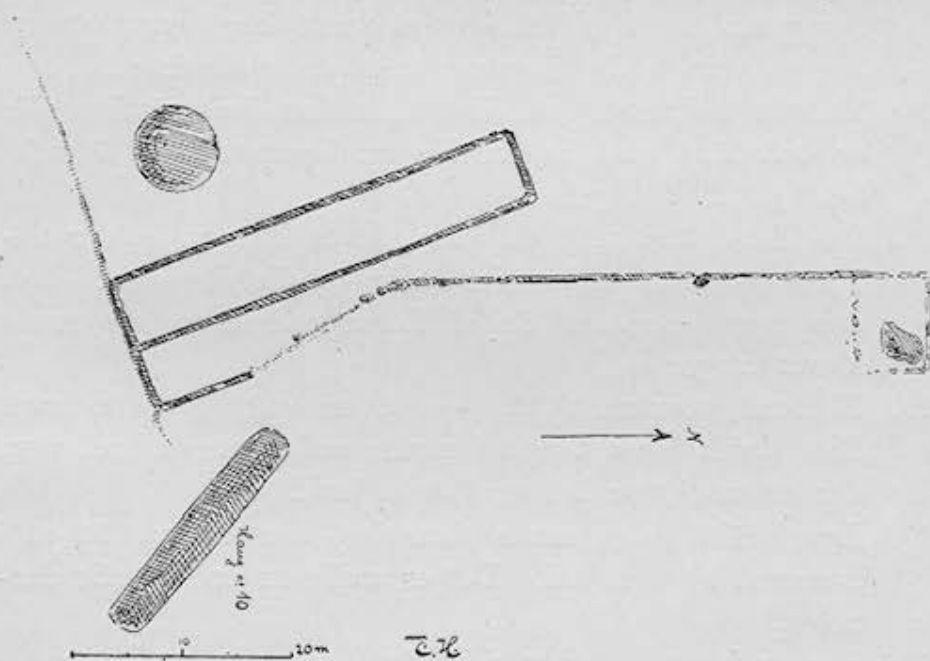
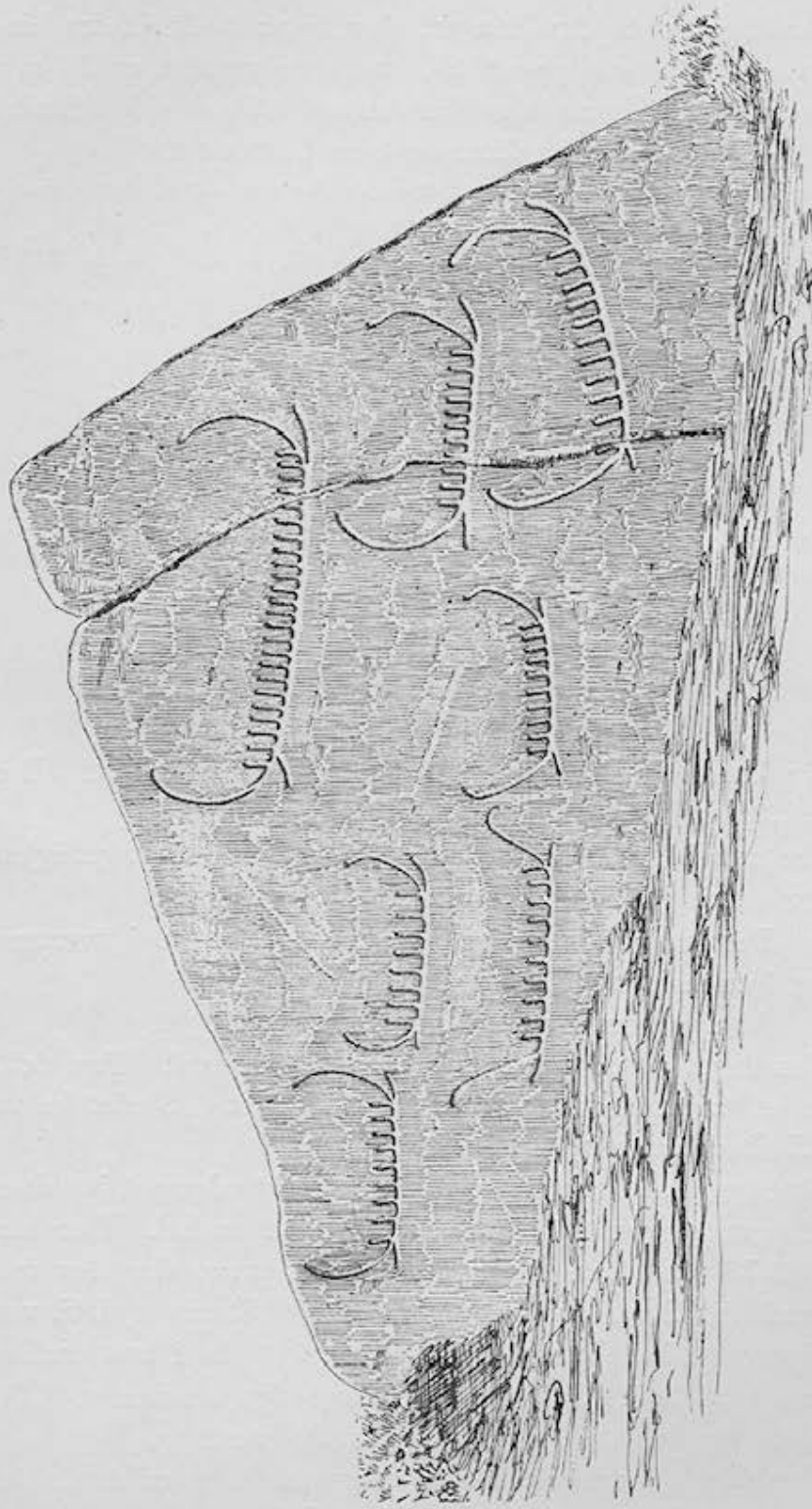

Fig. 4.

7,5 m vestenfor og parallel dette garfar sees spor af et lignende. Ca. 26 m længer mod vest ligger endel lignende volde som de ovenfor beskrevne. I mellemrummet mellem den vestlige og østlige gruppe ligger en hauglignende runding, ca. 8 m i tvermaal. Denne har jeg undersøgt i sommer, men det viste sig, at det ikke var nogen gravhaug. Voldene eller indhegningen giver ikke indtryk af at være gravpladse, dertil er de for lave og smale, idet de væsentlig kun bestaar af en rad stene dækket af muld.

12. Lyngklædt rundhaug, i hvis midte der tidligere er gravet. Haugen er nu 12,5 m i tvermaal og 2 m høi. Jeg har undersøgt haugen lidt i sommer, idet jeg har gravet ind fra den østlige side omtrent til midten. Den bestod af grov sand yderst og sten og sand længer inde, hvor der var tegn efter tidligere gravninger. Jeg fandt kun nogle brudstykker af en gravurne samt et stykke af en klæberstensskaal. (S. M. 2476).
13. Bundlaget af en rundhaug omtrent af samme vidde som foregaaende. I midten sees et smalt langt gravkammer. Jeg undersøgte det isommer, men opdagede intet.
14. En stor trekantet pyramideformet sten, hvis vestlige side er bedækket med helleristninger, bestaaende af 7 skibe (fig. 5).
15. Paa dette sted imellem endel smaa klipper er der tidligere opsamlet endel flintflekker og flintpilspidser. Her sees ogsaa nogle af de af Lorange omtalte lave runde stensætninger.
16. Hustomt, torummet (12,5 + 16) m lang og 5,5 m bred. Fire skridt foran tomtens nordre ende staar en bred sten, der er ca. 1,8 m høi og 1,40 m bred.
17. Lyngklædt hauglignende dannelse, der er ca. 11 m i tvermaal og 1 m høi. Det er muligens en naturlig dannelse.
18. Her er for ca. 20 aar siden fundet to økser af sten.
19. Rest af en rundhaug, der ligger paa fjeldgrund. Den kaldes „Haugarhaug“ og er nu 10 m i tvermaal.
20. Levninger af et par hauger.
21. Rundhaug, der ligger paa toppen af en liden klippe. Paa den vestlige og østlige side er der adskilligt udgravet.
22. Tre rundhauger. Den nordligste er nu omdannet til poteteskjælder. I haugens ene kant sees en stensætning. Ca. 20 skridt længer mod syd ligger rester af to hauger paa fjeldgrund. Den største er 15 m i tvermaal.
23. Paa den sydlige fjeldvæg af en klippe, der kaldes „Mælen“, sees en liden helleristning, bestaaende af et lidet skib (fig. 6).

0 5 10 20 30 40 mm

Fig. 5.

28.

24. Bundlaget af to rundhauger, der ligger 3 skridt fra hinanden. Den østlige er 13,5 m, den vestlige er 14 m i tvermaal. I denne blev der for ca. 15 aar siden fundet en urne, som gik istykker og blev bortkastet.
25. Her har staaet en bautasten, der for 30 aar siden blev sprængt istykker og benyttet til træskestene.

Paa Ølbør er tidligere fundet en dolk af flint (B. M. 2202), samt endel pilspidser af flint.

Fig. 6.

H a a l a n d.

1. Lyngklædt rundhaug, der er dybt udgravet i midten. Den er 22,5 m i tvermaal og ca. 2 m høi.
2. Tre rundhauger, af den sydligste er kun bundlaget igjen, der er ca. 16,5 m i tvermaal.
Den midtre haug er nøgen, ca. 13,5 m i tvermaal og 1 m høi.
Af den nordligste er kun en rest tilbage.
3. Bundlaget af en rundhaug. 15 m i tvermaal. Paa dette er et trigonometrisk kartmærke opstillet. Stedet kaldes „Egeberghaugen“.
4. Stor lyngklædt rundhaug, der er stærkt udgravet i midten. Haugen er nær 16 m i tvermaal og 2 m høi. Her blev i 1878 fundet en stor urtepotformet urne, der blev indsendt til Stav. mus. (S. M. 313). Straks syd til vest ligger en hauglignende dannelse, 12,5 m i tvermaal og ca. 1 m høi. Jeg har undersøgt den i sommer. Det viste sig da, at det var en naturlig grushaug.
5. Lyngklædt langhaug, der er udgravet langs midten. Den er 20 m lang, 6 m bred og 1 m høi.